

Hafslund Nett
v/ Kjell Olav Bjerknes

kjell-olav.bjerknes@hafslund.no

Miljøvernavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: 2016/6864 432.4 GBJ

Vår dato: 20.10.2016

Tillatelse til rydding langs kraftlinje i Lekum naturreservat

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gis det tillatelse til felling av trær langs høyspentlinja i Lekum naturreservat, i tråd med beskrivelsen nedenunder.

Det gis videre tillatelse til nødvendig kjøring med skogsmaskin i forbindelse med arbeidet. Det skal legges vekt på å redusere kjøreskadene mest mulig. Dersom det under arbeidet oppstår fare for store kjøreskader, skal arbeidet avbrytes. Kjøreskader skal utbedres.

Felte trær, og deler av trær, som blir liggende i naturreservatet, skal som hovedregel ikke fjernes, men kan kappes opp i mindre deler. Trær som felles ut av reservatet, kan fjernes.

Det skal avholdes en befaring når arbeidet er avsluttet. Fylkesmannen kan på bakgrunn av sluttbefaringen gi pålegg om utbedrende tiltak.

Dette vedtaket kan påklages, se nedenunder.

Vi viser til befaring 19.10.2016 der Glenn Robert Elverhøy deltok på vegne av Veidemann AS og Gunnar Bjar på vegne av Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen.

Bakgrunnen for befaringen var ønsket om å fjerne trær langs kraftlinja som går gjennom Lekum naturreservat. Linjeeier vurderer det ikke som tilstrekkelig bare å rydde i den traseen som er ryddet tidligere, da tilgrensende trær nå har vokst til en høyde som medfører betydelig fare for skader og driftsavbrudd på linja. Under befaringen ble det forklart at man på oversiden (sørsiden) av linja mener det er behov for å fjerne de fleste trær i en bredde på ca 5 m ut fra nåværende ryddegate. På nedsiden ble behovet vurdert til å være noe mindre.

Det ble dessuten forklart at det er behov for å benytte en hogstmaskin under deler av arbeidet, bl.a. av sikkerhetsmessige hensyn. Arbeidet vurderes som krevende bl.a. på grunn av at terrenget stedvis er bratt og at flere av trærne er høye.

Kraftlinja krysser reservatet på to steder over strekninger på hhv. ca. 50 og 15 meter.

Lekum naturreservat

Lekum naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon av 11.12.1981. Formålet med fredningen er «å bevare en gråor-heggskog, gråor-askeskog og alm-lindeskog av pedagogisk og landskapsestetisk verdi», jf. verneforskriften pkt. III (se lovdata.no).

I henhold til verneforskriften pkt. IV nr. 1 er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse.

Den aktuelle kraftlinja er særskilt nevnt i forskriften pkt. V nr. 4: «Bestemmelsene i pkt. IV er ikke til hinder for Eidsbergs El-verks oppføring og vedlikehold av linjetrasé» (linja eies i dag av Hafslund Nett).

Fylkesmannen kan gjøre unntak fra forskriften i medhold av naturmangfoldloven § 48 dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Fylkesmannens vurdering

Når det gjelder spørsmålet om hva som anses som vedlikehold som ikke krever dispensasjon (jf. pkt. V nr. 4 sitert ovenfor), legger vi til grunn den tolkning som tidligere er gitt av Miljødirektoratet. Den innebærer at hogst i eksisterende ryddegata anses som vedlikehold, mens utvidelse av ryddegata krever dispensasjon. I denne saken dreier det seg om en utvidelse av ryddegata.

Fylkesmannen mener på generelt grunnlag at det i tilknytning til kraftlinjer i verneområder må aksepteres tiltak for å oppnå en akseptabel driftssikkerhet. Slike tiltak må imidlertid gjennomføres slik at skadene på verneverdiene blir minst mulig. Dette kan medføre valg av (evt. pålegg om) løsninger som avviker fra dem man vanligvis benytter.

I forbindelse med opprettelsen av reservatet ble det fra myndighetenes side bestemt at det til tross for vernet skulle gis anledning til å anlegge en kraftlinje her, jf. «oppføring (...) av kraftlinje» i forskriften pkt. V nr. 4. Det må legges til grunn at man da samtidig har ment at det senere skulle gis anledning til nødvendige tiltak for å sikre en forsvarlig drift, herunder felling av større trær langs linja.

I dette tilfellet mener vi at dispensasjonshjemmelen knyttet til sikkerhetshensyn i naturmangfoldloven § 48 bør benyttes. Forholdet berører både personsikkerhet og leveringssikkerhet. Det er ikke tvil om at de fleste av de aktuelle trærne vil treffe linja dersom de faller ned av seg selv. Dersom ett eller flere trær blir hengende fast, kan opprydningsarbeidet bli meget krevende, og også risikofyllt. Det bratte terrenget øker risikonivået. En kontrollert felling av trær langs linja vil etter vårt syn redusere faren for ulykker. Den omsøkte fellingen vil dessuten redusere faren for strømutfall betydelig og således øke leveringssikkerheten.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at denne saken skal behandles i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12. Vi vil her bemerke at vi anser kunnskapsgrunnlaget for tilstrekkelig (jf. § 8), primært som følge av den redegjørelsen som ble gitt under befaringen. Vi mener at det ikke er fare for at tiltaket vil kunne bidra til at miljøet utsettes for en for stor samlet belastning (jf. § 10). Tiltaket i seg selv berører en svært liten andel av den vernede

skogen, og vi vurderer presedensfaren som begrenset da denne saken gjelder en høyspentlinje i et naturreservat. Alle kostnader ved tiltaket bæres av tiltakshaveren (jf. § 11).

Når det gjelder kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12), viser vi til vilkårene for tillatelsen. Vi vil spesielt peke på at kravet om at felt virke i hovedsak skal bli liggende i reservatet, bidrar til at man etterligner effekten av naturlige stormfelling/trebrekk (økt innslag av død ved).

Klageadgang

Vedtaket i dette brevet kan i medhold av forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at brevet er mottatt. En eventuell klage sendes via Fylkesmannen, som kan gi ytterligere opplysninger om klageretten dersom dette ønskes.

Med hilsen

Ole Martinsen e.f.
rådgiver

Gunnar Bjar
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Glenn Robert Elverhøy
Dag Bakka
Knut Tore Bakka
Øystein Mysen
Statens naturoppsyn v/ H. Haaverstad
Miljødirektoratet